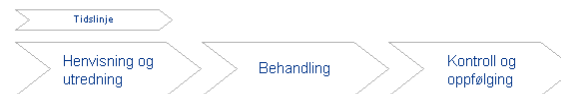

Regionalt standardisert pasientforløp (SPF) for seneffekter etter kreftbehandling

Versjon 1.0

REHAB 2020

Unn-Merete Fagerli, Kreftklinikken, St Olavs Hospital

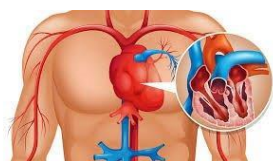

Plan

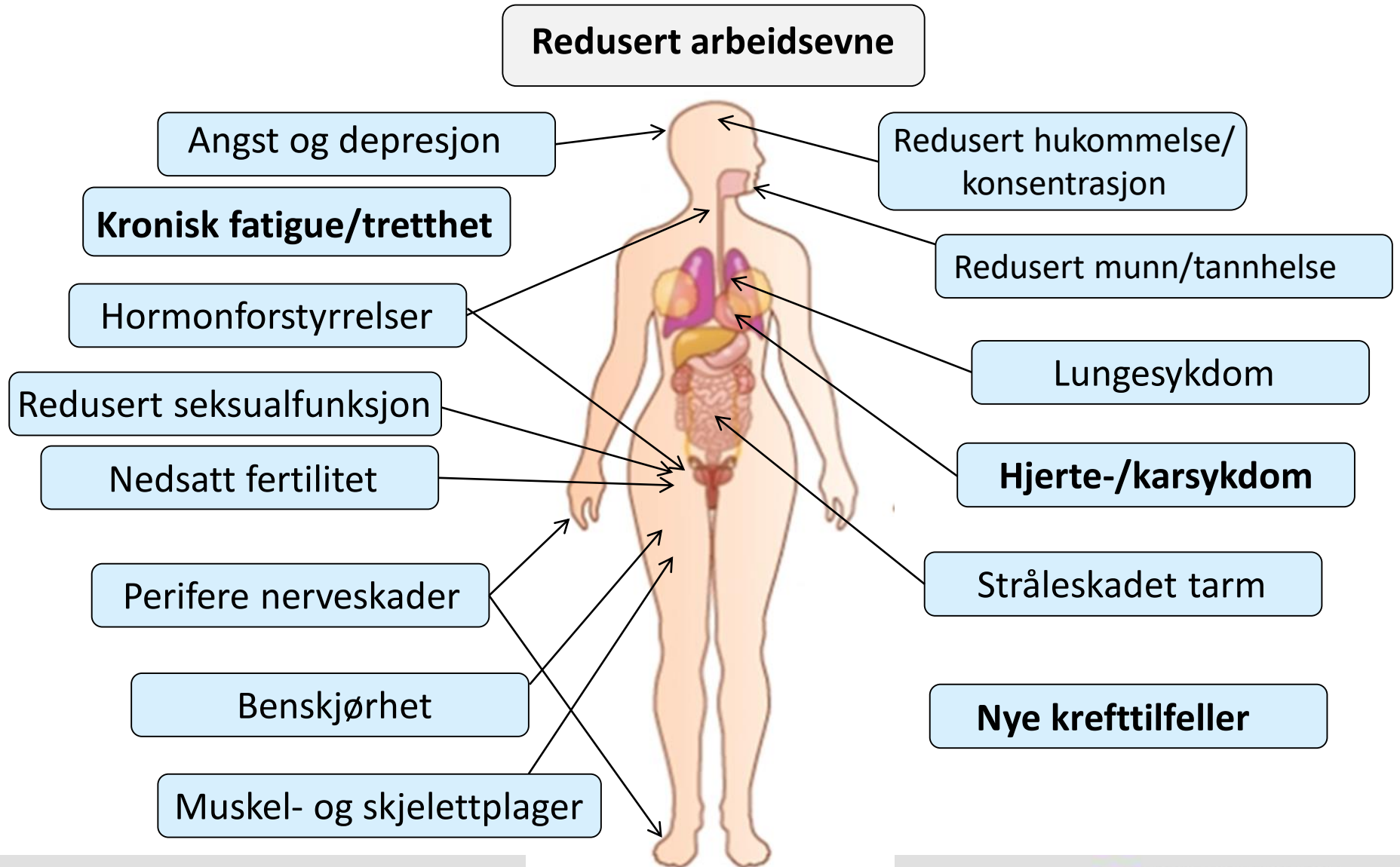
- Hva er Seneffekter etter kreftbehandling og utfordringens størrelse ?
- Hvordan organisere en helsetjeneste for pasienter med Seneffekter etter kreftbehandling ?
- Regionalt Pasientforløp for Seneffekter etter kreftbehandling versjon 1.0 ferdigstilt

Seneffekter etter kreft - definisjon

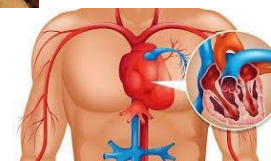
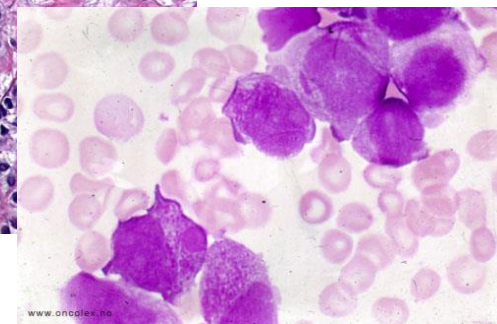
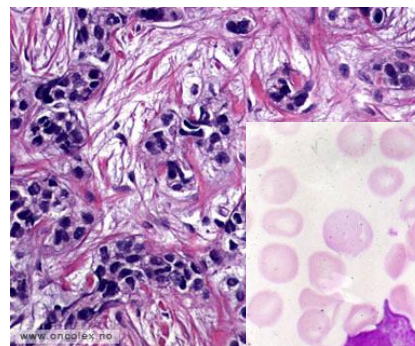
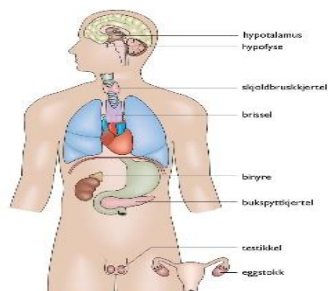
- Bivirkning/helseplage som sannsynligvis skyldes kreftsykdommen og/eller behandlingen, og debuterer ett år eller mer etter avsluttet behandling eller som varer >1 år etter avsluttet behandling
- Bredt spekter og varierende alvorlighetsgrad
 - Somatisk, psykologisk, sosialt

Seneffekter - et bredt spekter av tilstander

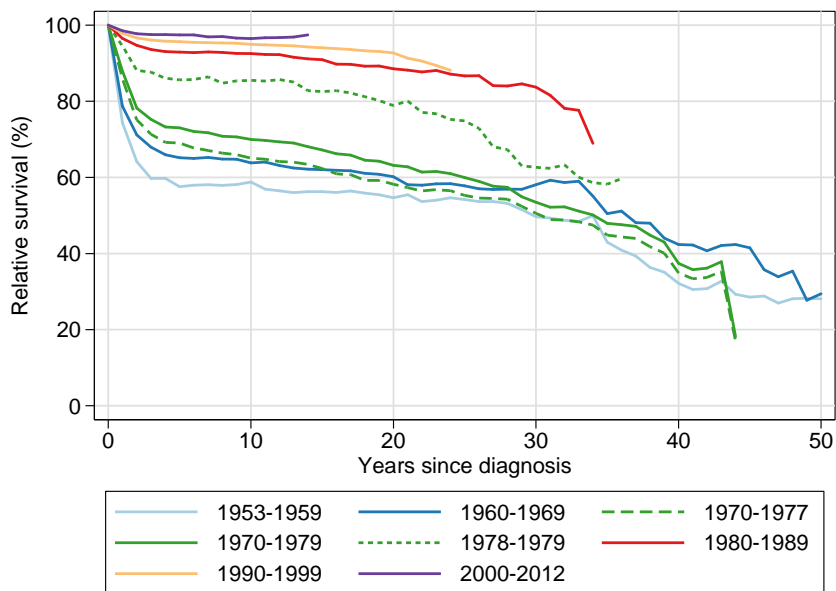
Bredt spekter av tilstander av ulik alvorlighetsgrad

Konsekvenser av behandling i fortiden

Relativ overlevelse ca testis-
sekundær kreft viktigste årsak til
død

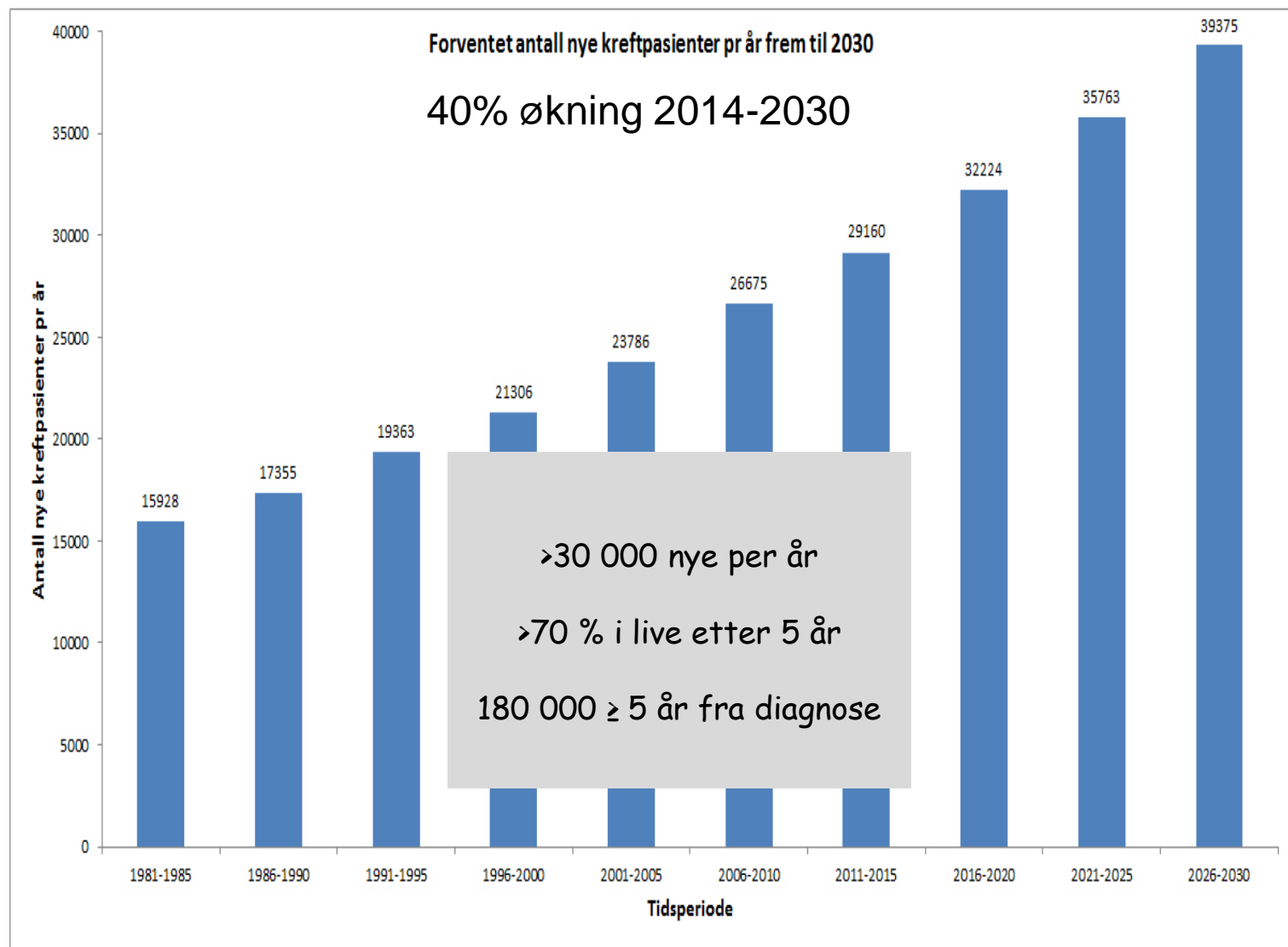
Hodgkin pasienter

Dødsårsaker blant HL overlevende versus kontroller

Sekundær kreft	HR	95%CI
	6.6	4.7 - 9.2
Kardiovaskulær sykdom	4.9	3.1 - 7.9
Andre	2.9	1.9 - 4.7

Kiserud et al

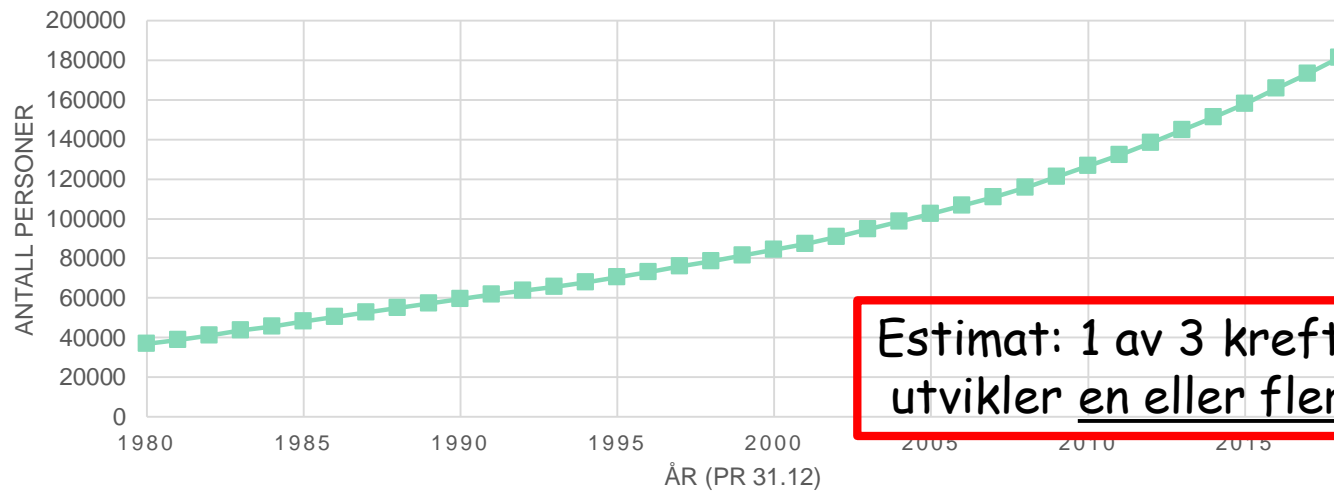

Kilde: Kreftregisteret

FLERE KREFTOVERLEVERE

ANTALL PERSONER SOM ER I LIVE OG HAR
LEVD 5 ÅR ELLER MER ETTER SIN
KREFTDIAGNOSE

180 000

Estimat: 1 av 3 kreftoverlevende utvikler en eller flere seneffekter

M Jerm, Kreftregistret 2019

Kreftrehabilitering: For hvem, hvor og hvorfor? spør Frode Skanke i denne kronikken. FOTO: SARA JOHANNESSEN, NTB SCANPIX

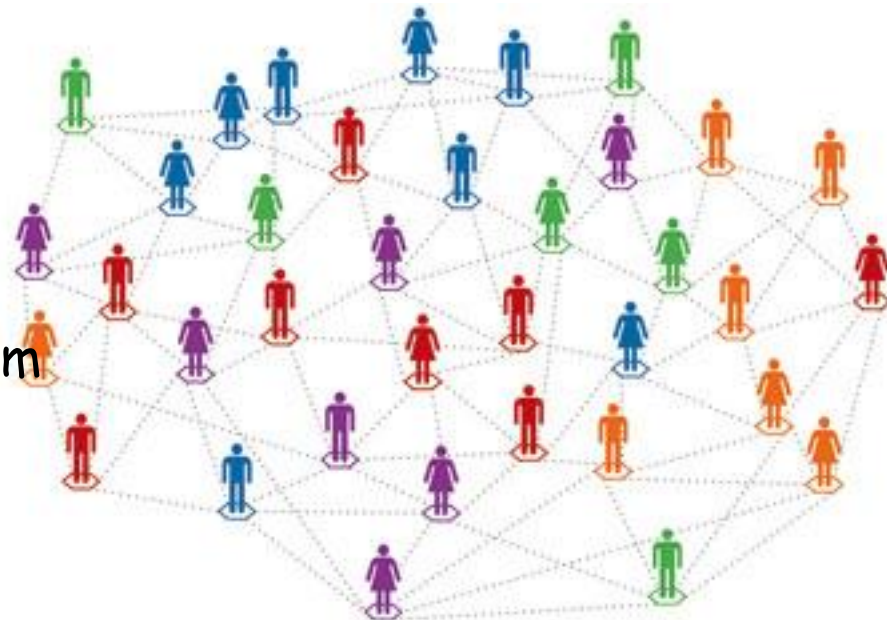
Kronikk

Det kommer en tsunami av kreftoverlevende med seneffekter

Mangel på ett system/nasjonal modell

Mangel på ett system/nasjonal modell hindrer muligheter for å gi god langtidsoppfølging.

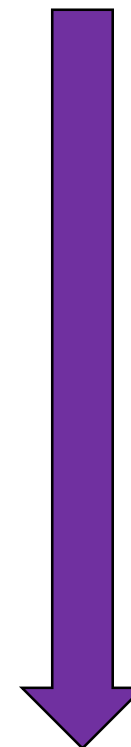
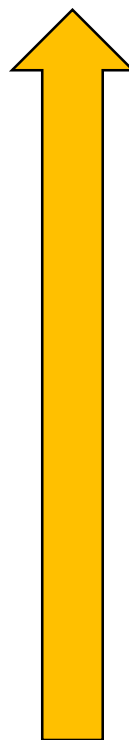
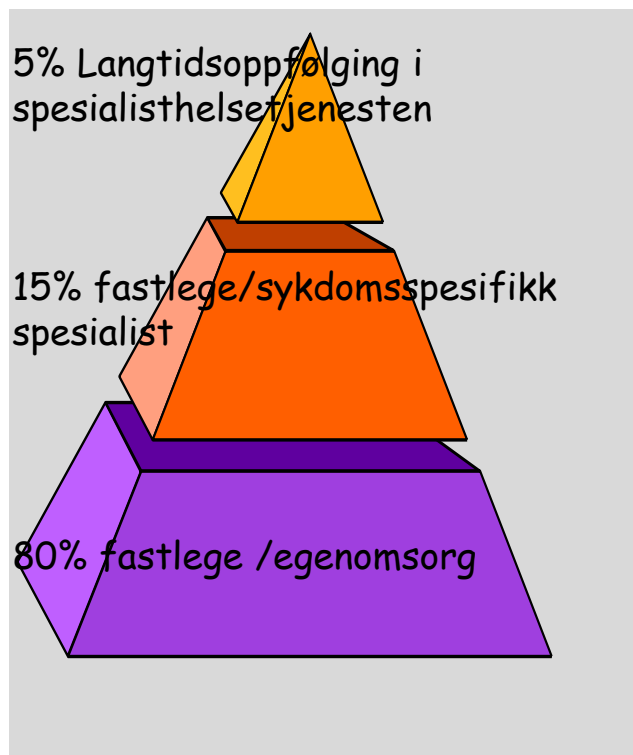
Utfordringer: Fragmentert helsetjeneste + ofte komplekse tilfeller + individuelle løsninger og systemer

Hanne Lie, pers comm

Nivådiffrensiert modell for omsorg

Kompleksitet av tilstanden-behov for kompetanse

UK modell

HDir rapport 2010

Sammendrag av anbefalingene fra Arbeidsgruppen

Ansvar for oppfølging av de fleste kreftoverlevende legges til fastlegene.

De nasjonale handlingsprogrammene må på standardisert måte omtale risikoen, forebygging og diagnostikk av de hyppigste seneffekter i egne avsnitt, elektronisk tilgjengelig for fastlegene.

Kreftoverlevende bør få skriftlig informasjon om risikoen og forebygging av seneffekter.

Det bør opprettes et nasjonalt nettverk av onkologer med spesialkompetanse i seneffektproblematikken etter kreft, for koordinering av oppfølging av kreftoverlevende med sammensatt problematikk innenfor regionen. Onkologer og barneonkologer bør samarbeide i dette nettverket.

Kunnskap og kompetansen omkring seneffekter må heves blant helsepersonell og legges inn i grunnutdannelsen.

Det må legges til rette for forskning på kreftoverlevelse på nasjonalt nivå, for eksempel ved økt samarbeid med Kreftregisteret og muligheter for surveys blant risikopasienter.

«Pakkeforløp hjem»

- Mange kreftpasienter opplever at de ikke er friske selv om de er kreftfrie. Å leve med senskader og å komme tilbake til livet de levde før kreften kan være tøft. Da blir det ekstra vanskelig når den tette oppfølgingen de har fått på sykehuset blir borte. Nå skal vi lage "Pakkeforløp hjem", som skal sikre god oppfølging i overgangen fra sykehus til kommune, sier helseminister Bent Høie.

Pressemelding 18.4.2018, regjeringen.no

Helse- og omsorgsdepartementet

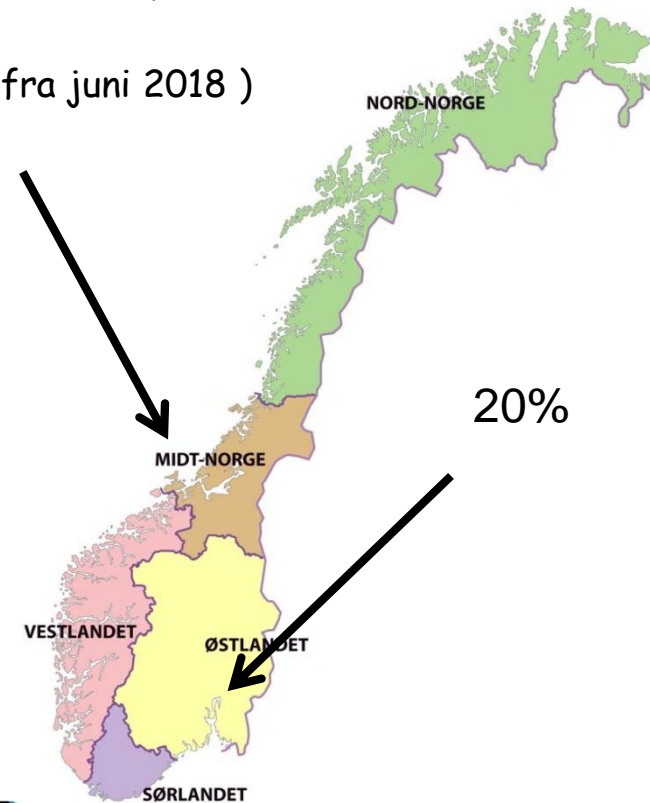
Delmål

God kompetanse om seneffekter på alle nivåer i helsetjenesten
Oppfølging og behandling av pasienter med seneffekter på riktig nivå i primær- og spesialisthelsetjenesten
Individuelt tilpasset informasjon om risiko for seneffekter til kreftpasienter, samt informasjon om risiko for seneffekter i samvalgsverktøy

- Videreutvikle alle nasjonale handlingsprogrammer til å omfatte forebygging og behandling av seneffekter
- Videreutvikle de nasjonale kvalitetsregistrene til å omfatte seneffekter, pasientrapporterte resultater og erfaringer
- Mer forskningsbasert kunnskap om seneffekter etter kreftbehandling

Seneffektpoliklinikker

10% (pause fra juni 2018)

Leve med kreft

Nasjonal kreftstrategi (2018–2022)

Seneffektpoliklinikken St Olav : 1. pasient nov 2015

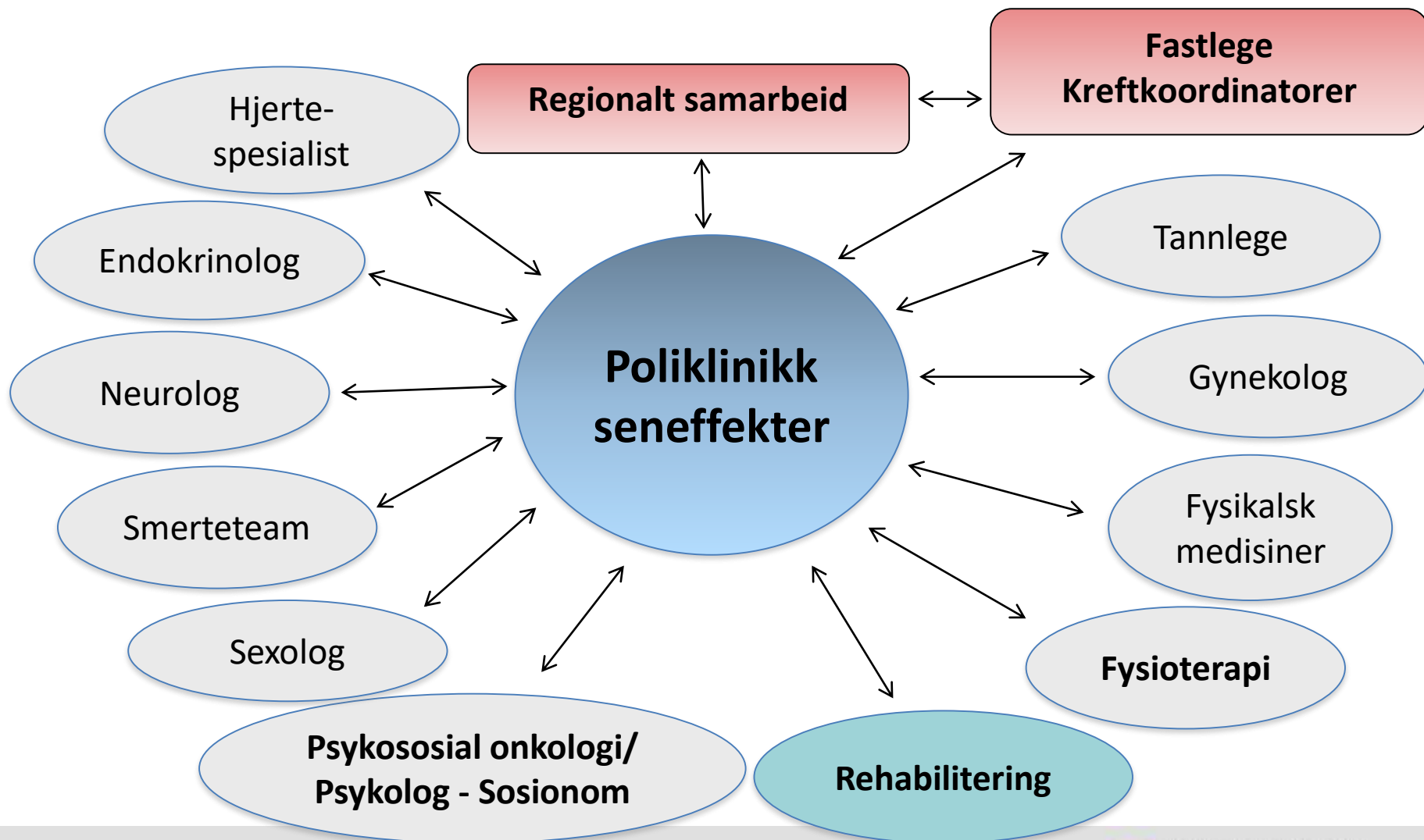
- Skal utrede pasienter som har avsluttet kreftbehandling og som har høy risiko for, eller har utviklet sen effekter oppstått under eller etter kreftbehandling

Prioriterte grupper vil være:

- Barnekreftoverlevende
- «Alarmsymptomer»
 - Kardiale symptomer
 - Stor funksjonssvikt
 - Smerter, NRS>4
 - Pareser
 - Lymfødem
 - Respiratoriske symptomer
- Omfattende behandling
- Strålebehandling mediastinum / andre lokalisasjoner

Organisering av spesialisert klinisk tilbud - samarbeid med andre spesialiteter og ressurser – regionalt samarbeid

Prosess regionalt standardisert pasientforløp seneffekter etter kreftbehandling

- Seneffektpoliklinikken «midlertid» stans pga Kapasitetsproblemer etter 2.5 års «dugnadsdrift»
 - Henvendelse Regional Senter for Helsetjeneste Utvikling (RSHU) våren 2018 om bistand til utarbeidelse av et Standardisert pasientforløp for pasienter med seneffekter etter kreftbehandling
 - Avklaringsmøte med RSHU 25.06.2018/ Bestemmelse om at forløpet skal gjøres regionalt avklart med RHF-et og fagdirektør
 - Sterkt ønske /nødvendig at **primærhelsetjenesten** er med
- Forankret lokalt primærhelsetjenesten og i HMR og HNT
- Avklaringer mht involverte deltagere;
 - Onkologer, barneonkolog, leder poliklinikk og dagenhet, forløpskoordinator, **fastleger**, kreftkoordinatorer fra hele HMN, kreftsykepleiere, fysioterapeut, sosionom, Lærings- og mestringssenter, brukerrepresentanter, Kreftforeningen, fysikalskmedisiner, Rehabiliteringsenheter (LHL og Røros) , NAV inkl NAV fylkeskontor , representant Norsk Elektronisk legehåndbok (NEL) , m.m.

Metodikk for Standardiserte Pasientforløp

Standardisert pasientforløp. Seneffekter etter kreftbehandling. Hovedforløp. Regional forløpsansvarlig overlege Unn Merete Fagerli

Forfatter: Unn Merete Fagerli, Janne Grønli
Godkjent av: Ikke godkjent

Gyldig fra: Godkjenningsdato
Revisjonsfrist: 2 år etter godkjenning

Revisjon: 1.0
ID: 38914

Dette dokumentet har en arbeidsgruppe.

[Vis kommentarer](#)

HELSE MIDT-NORGE

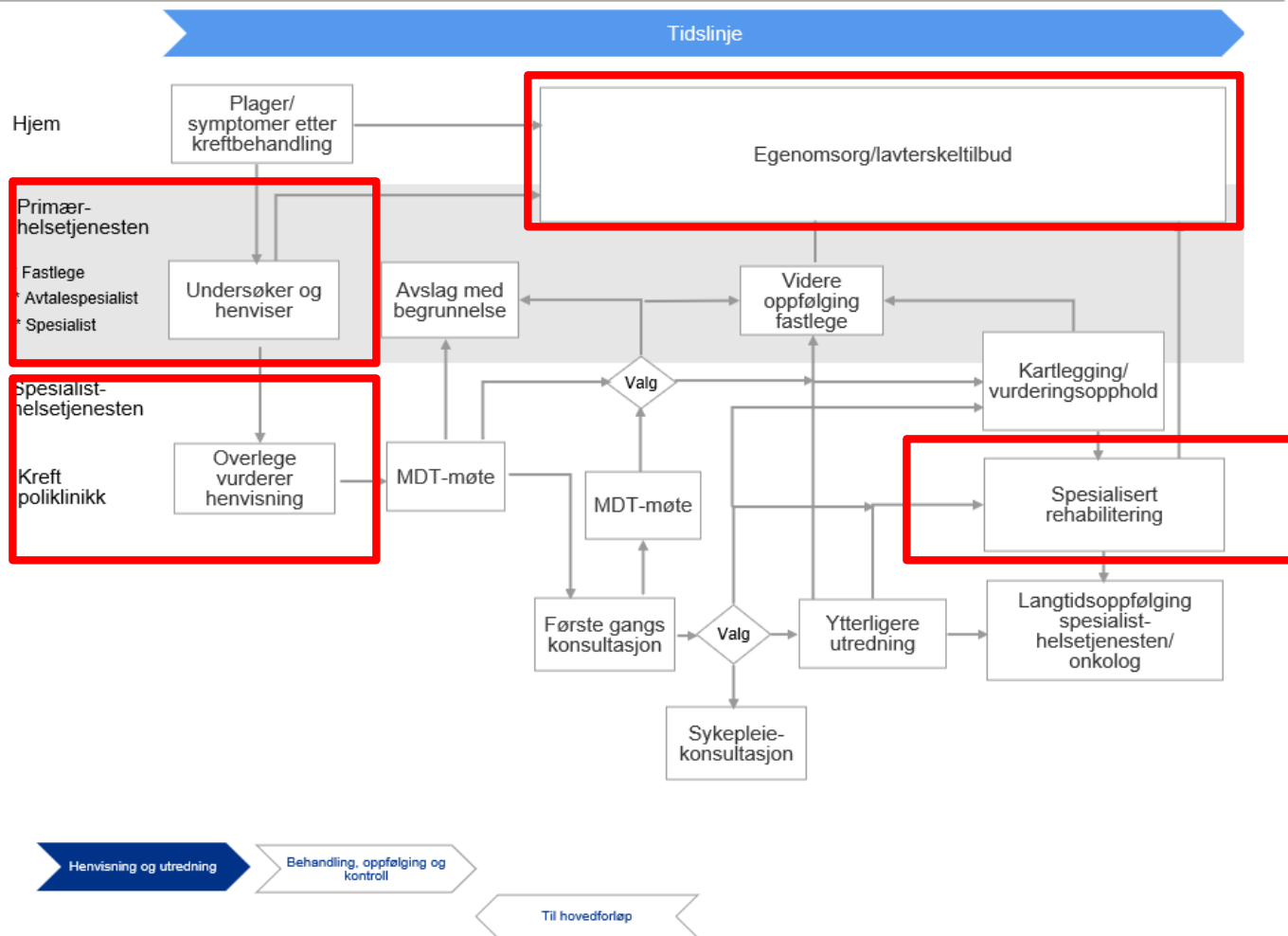

Regionalt standardisert pasientforløp:
Seneffekter etter kreftbehandling

- Hva har vi av ressurser for denne pasientgruppen ?
- Hva trenger vi ?
- Hvordan organisere oss ?

Dette dokumentet har en arbeidsgruppe. [Vis kommentarer](#)

Standardisert pasientforløp. Senskader etter kreftbehandling. Henvisning og utredning. Forløpsansvarlig overlege Unn Merete Fagerli

Forfatter: Unn Merete Fagerli, Janne Grønli
Godkjent av: Ikke godkjent

Gyldig fra: Godkjenningsdato
Revisjonsfrist: 2 år etter godkjenning

Revisjon: 1.0

ID: 38917

Dette dokumentet har en arbeidsgruppe.

[Vis kommentarer](#)

Tidslinje

Hjem

Plager/
symptomer
kreftebehand

Seneffekter; bivirkninger eller komplikasjoner av kreftsykdom og/eller behandlingen som debuterer ett år eller mer etter avsluttet behandling.

Henvisende instans

- * Fastlege
- * Avtalespesialist
- * Spesialist

Undersøker og henviser

Avslag med begrunnelse

Videre oppfølging fastlege

Ikke seneffekt, tilbake til henviser

Kreftklinikken

Overlege vurderer henvisning

MDT-møte

MDT-møte

Valg

Kreft poliklinikk

Første gangs konsultasjon

Valg

Ytterligere utredning

Henvisning og utredning

Behandling

Kontroll og oppfølging

Til hovedforløp

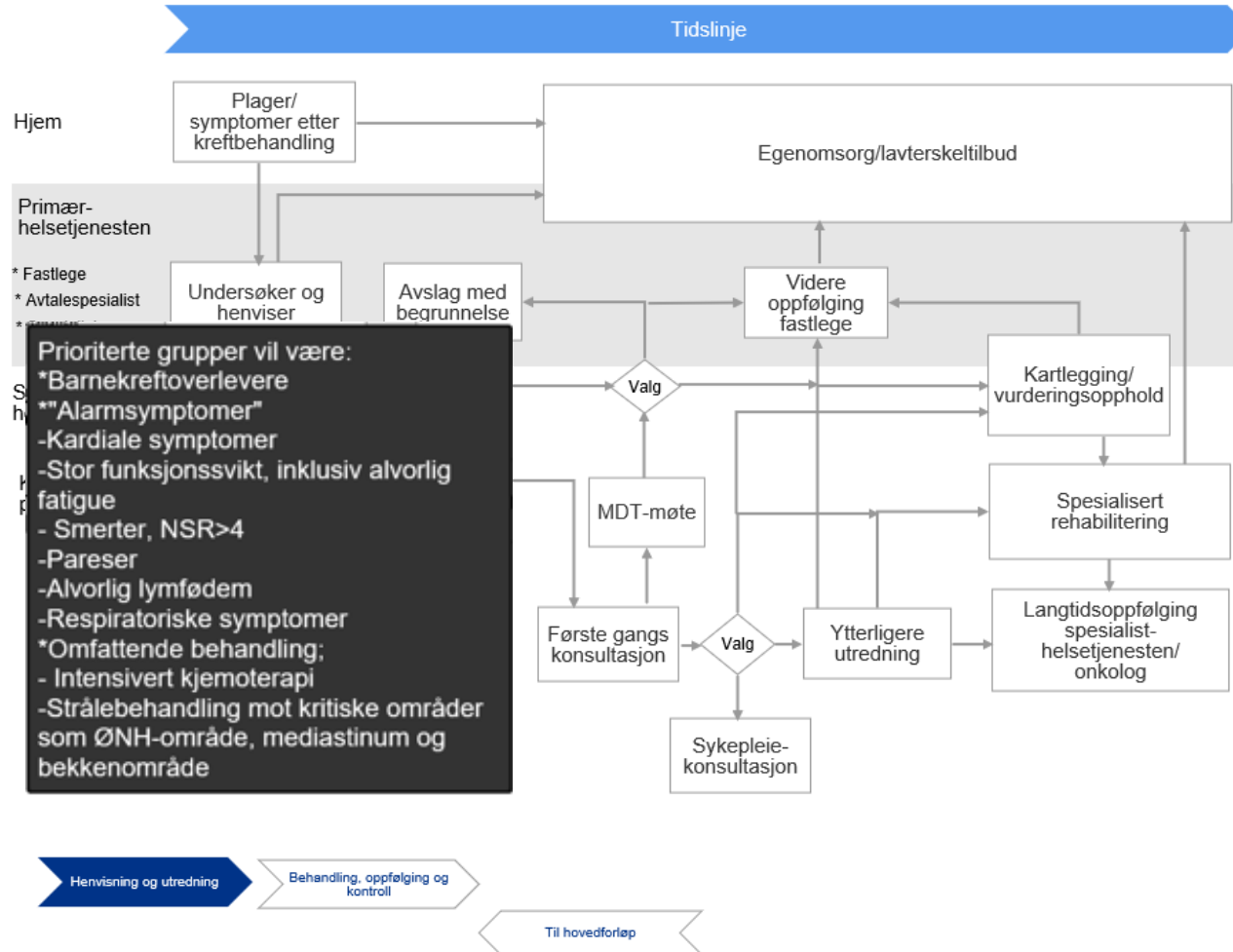
Standardisert pasientforløp. Seneffekter etter kreftbehandling. Henvisning og utredning.
Forløpsansvarlig overlege Unn Merete Fagerli

Forfatter: Unn Merete Fagerli, Janne Grønli
 Godkjent av: Ikke godkjent

Gyldig fra: Godkjenningsdato
 Revisjonsfrist: 2 år etter godkjenning

Revisjon: 1.0
 ID: 38917

Dette dokumentet har en arbeidsgruppe. **Vis kommentarer**

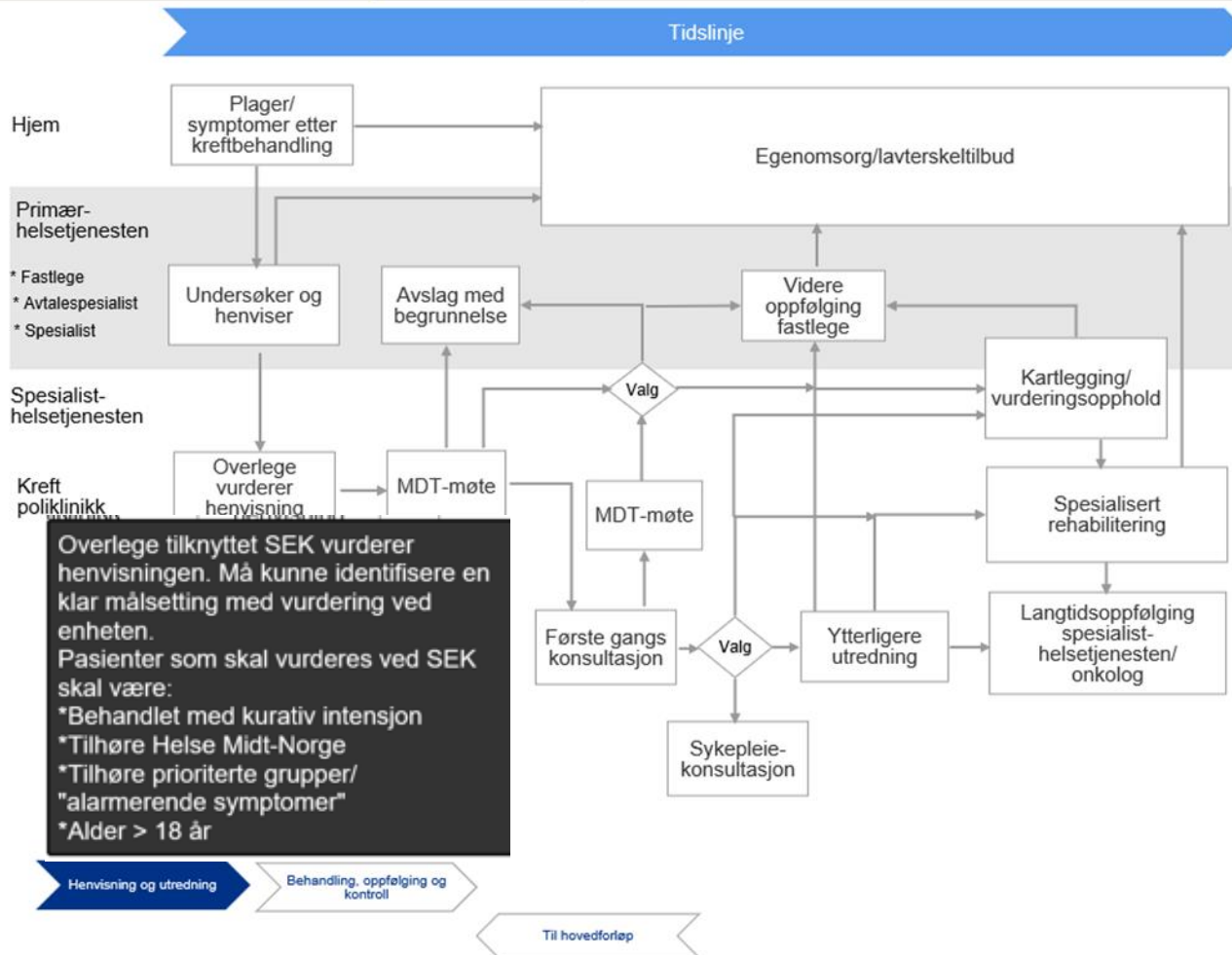
Standardisert pasientforløp. Seneffekter etter kreftbehandling. Henvisning og utredning. Forløpsansvarlig overlege Unn Merete Fagerli

Forfatter: Unn Merete Fagerli, Janne Grønli
Godkjent av: Ikke godkjent

Gyldig fra: Godkjenningsdato
Revisjonsfrist: 2 år etter godkjenning

Revisjon: 1.0
ID: 38917

Dette dokumentet har en arbeidsgruppe. [Vis kommentarer](#)

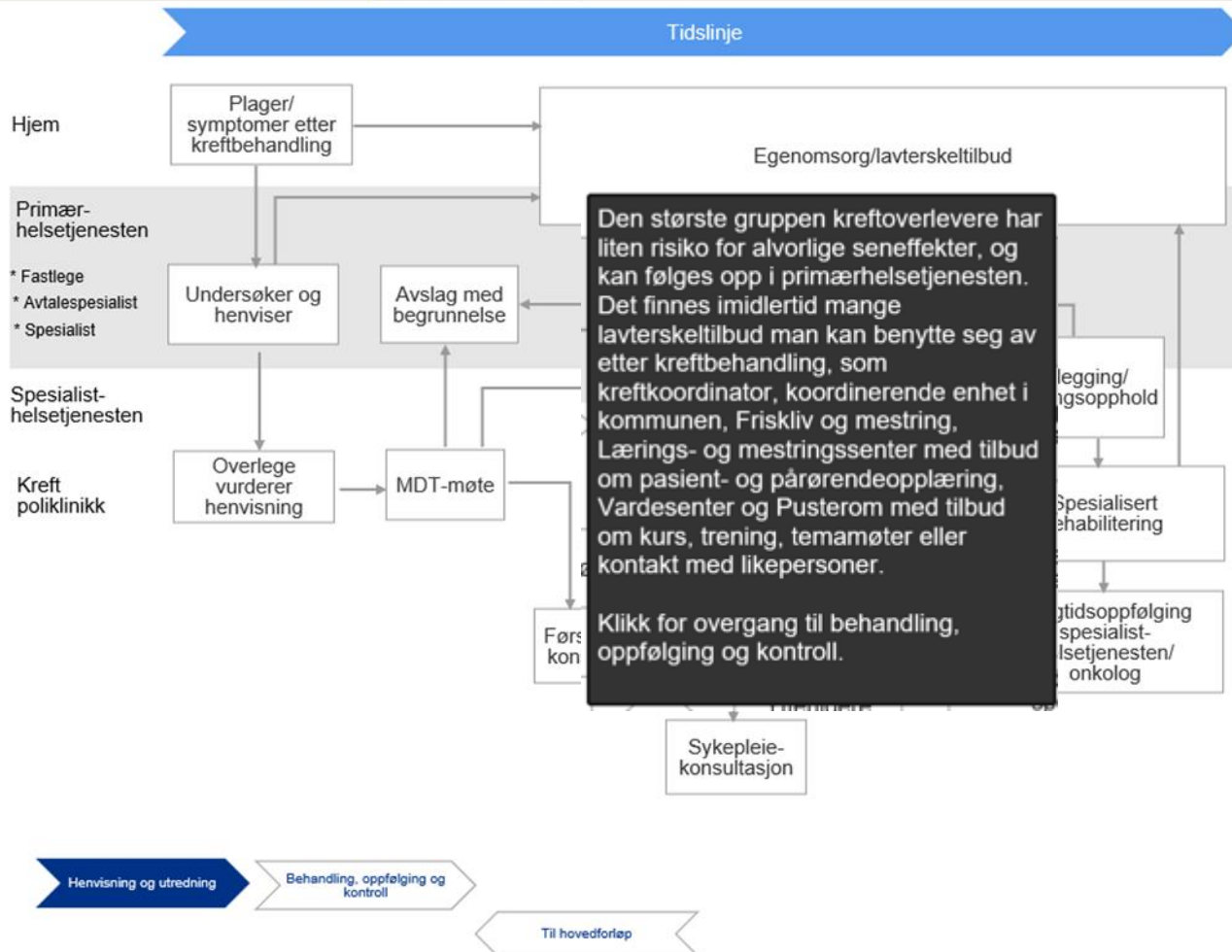
Standardisert pasientforløp. Seneffekter etter kreftbehandling. Henvisning og utredning. Forløpsansvarlig overlege Unn Merete Fagerli

Forfatter: Unn Merete Fagerli, Janne Grønli
Godkjent av: Ikke godkjent

Gyldig fra: Godkjenningsdato
Revisjonsfrist: 2 år etter godkjenning

Revisjon: 1.0
ID: 38917

Dette dokumentet har en arbeidsgruppe. [Vis kommentarer](#)

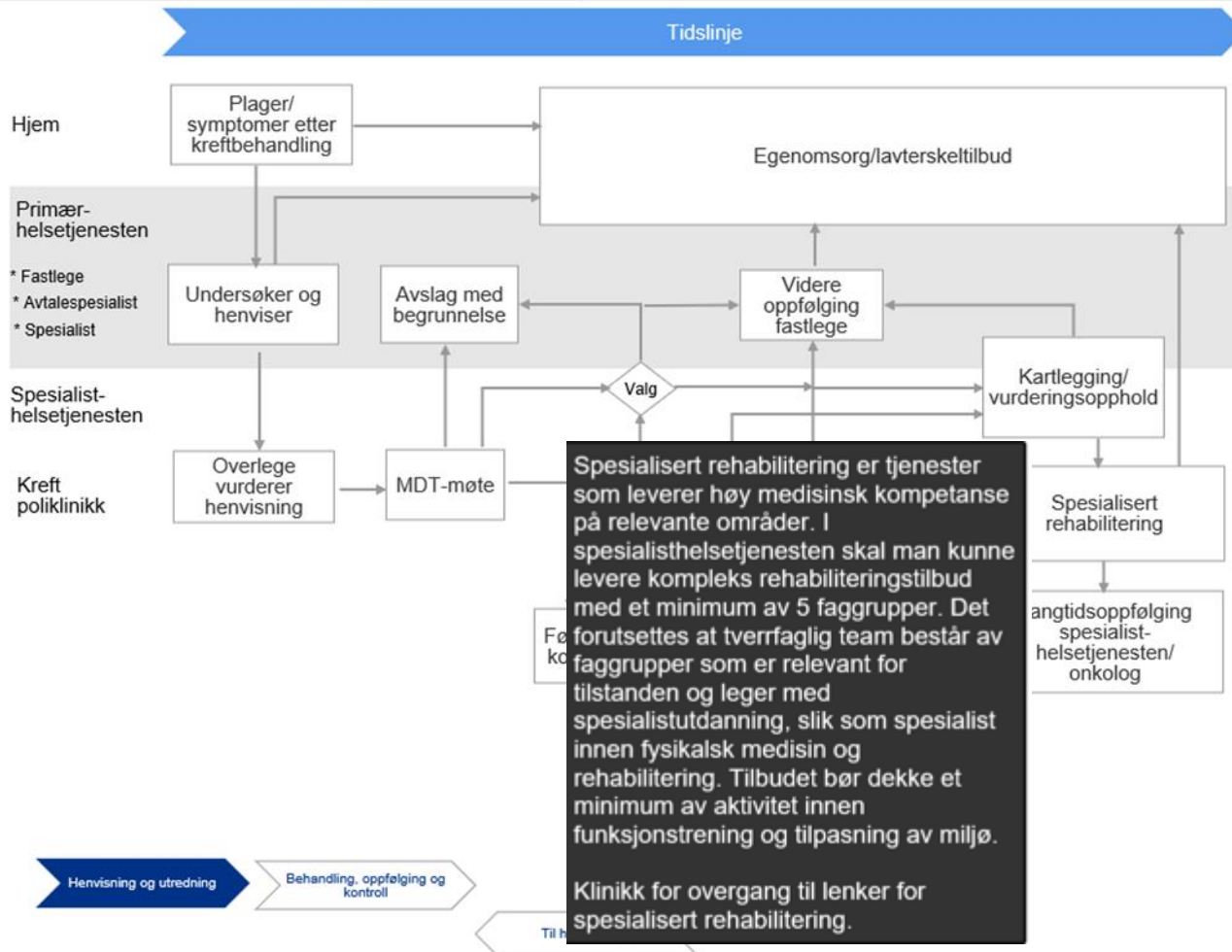
Standardisert pasientforløp. Seneffekter etter kreftbehandling. Henvisning og utredning. Forløpsansvarlig overlege Unn Merete Fagerli

Forfatter: Unn Merete Fagerli, Janne Grønli
Godkjent av: Ikke godkjent

Gyldig fra: Godkjenningsdato
Revisjonsfrist: 2 år etter godkjenning

Revisjon: 1.0
ID: 38917

Dette dokumentet har en arbeidsgruppe. [Vis kommentarer](#)

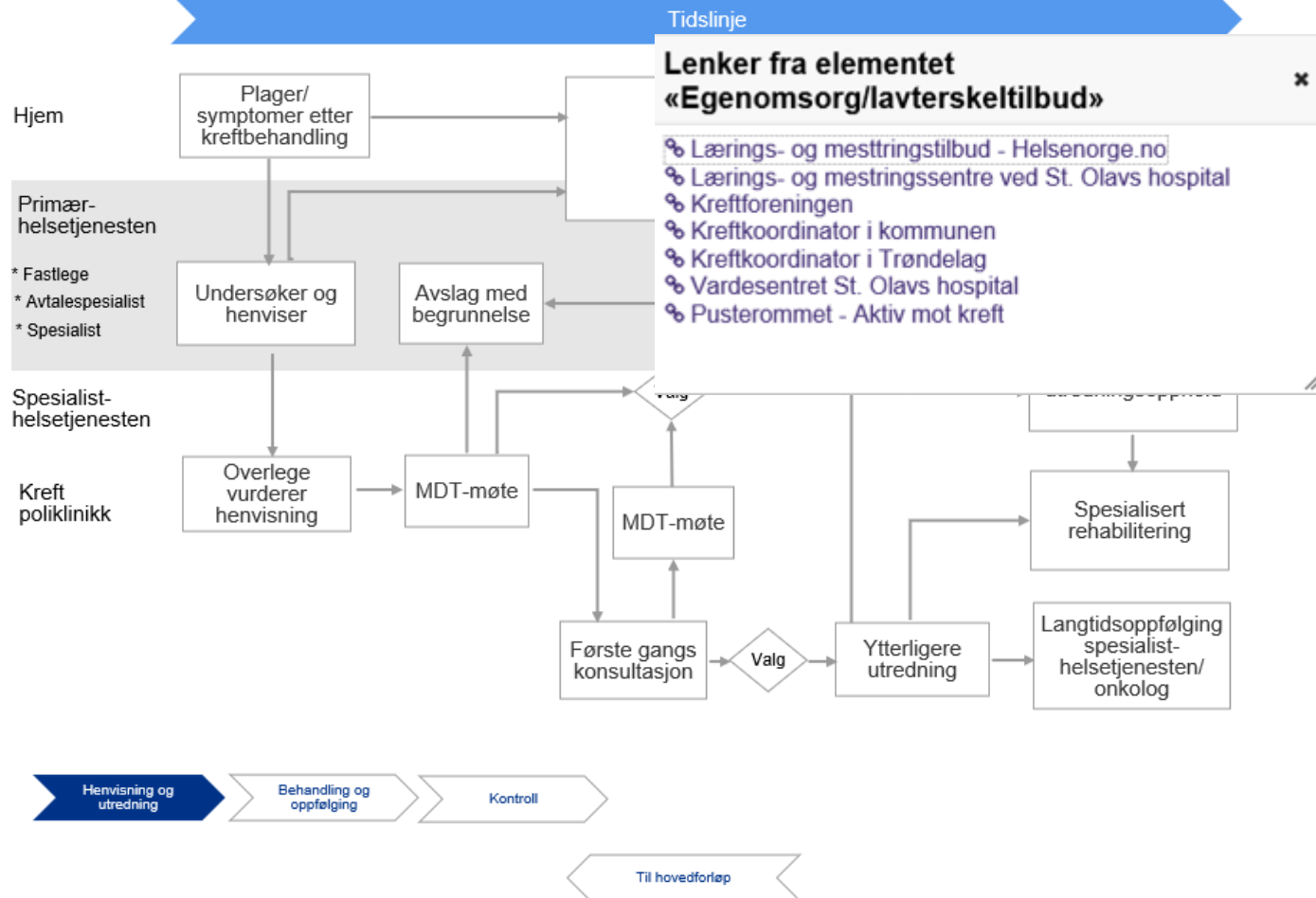
Standardisert pasientforløp. Seneffekter etter kreftbehandling. Henvisning og utredning.
Forløpsansvarlig overlege Unn Merete Fagerli

Forfatter: Unn Merete Fagerli, Janne Grønli
 Godkjent av: Ikke godkjent

Gyldig fra: Godkjenningsdato
 Revisjonsfrist: 2 år etter godkjenning

Revisjon: 1.0
 ID: 38917

Dette dokumentet har en arbeidsgruppe. **Vis kommentarer**

Seneffekter

- Arbeidet med Seneffekter er «nybrotsarbeide», stort behov for kompetansebygging
 - 2018: Første år med undervisning på medisinstudiet i Trondheim
 - Mai 2019 : Første gang med nasjonalt spesialistkurs for de som utdannes til onkologer
- Behov for Regionalt kompetansesenter / Seneffektpoliklinikk på Universitetssykehusnivå
 - Vurdere/utrede/kontrollere pasienter som trenger spesialist vurdering
 - Rådgi vedrørende andre pasientgrupper
 - Bidra inn i kompetansebygging
 - Fastlegekurs
 - LMS kurs (Lærings og Mestringskurs)
 - Mfl
 - Forskning og Utvikling

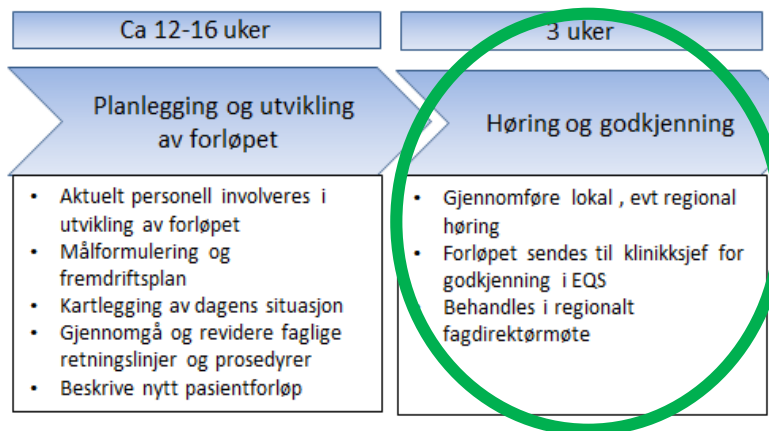
Oppsummert

- Seneffekter etter kreftbehandling -bredt spekter med plager og sykdommer, hos noen alvorlige
- Økende populasjon-gjelder mange
- Stort behov for kompetansebygging på mange nivå
- Hvordan ivareta ? Gode intensjoner over lang tid ! Tid for å handle

- St Olav først ute med drift av Seneffektpoliklinikk-nå ferdig Regionalt Standardisert Pasientforløp -stor mulighet
- Forløpet har vært ute på bred høring, godt mottatt, lite innspill om endringer

- Sendt til godkjenning St Olavs Hospital, kan ikke godkjennes før seneffektpoliklinikken er åpnet igjen
 - RESSURSER ?

Standardiserte Pasientforløp

Takk for oppmerksomheten !

